

AANDELEN IN DE BV IN HET VERMOGENSRECHT

PROF. DR. S. PERRICK

 Wolters Kluwer
Deventer – 2020

VOORWOORD

In de Nederlandse juridische literatuur ontbrak tot op heden een verhandeling waarin aandelen in een BV worden beschouwd vanuit de optiek van het vermogensrecht, en in het bijzonder als voorwerp van het vermogensrecht. Dat deze invalshoek niet zonder belang is, blijkt reeds uit de uitgebreide inhoudsopgave. Een veelheid van onderwerpen passeert in dit boek de revue. Het boek is systematisch en logisch opgebouwd en bevat veel kruisverwijzingen, hetgeen de onderlinge samenhang tussen de behandelde onderwerpen vergroot. De verhandeling past uitstekend binnen de Van der Heijden Serie.

Perrick laat zien dat een diepgravende kennis van het vennootschaps- en het vermogensrecht onontbeerlijk is om de vermogensrechtelijke aspecten van BV-aandelen te kunnen duiden. Door zijn jarenlange praktijkervaring weet hij waar de knelpunten zitten. Hij komt thans met oplossingen voor die praktijk. Met zijn caleidoscopische benadering zorgt de auteur ervoor dat vele kwesties waaraan tot op heden niet of nauwelijks aandacht is besteed in de literatuur, worden gezien en behandeld. Hij schroomt niet de materie te fileren en de vermogensrechtelijke aspecten uitputtend te behandelen. Op deze wijze is dit boek een welkome aanvulling op de vennootschapsrechtelijke handboeken die een dergelijke diepgravende vermogensrechtelijke analyse soms ontberen.

De systematische benadering van Perrick brengt mee dat allereerst van belang is wie bevoegd is tot beheer en wie tot beschikking over aandelen. Alvorens die vraag te beantwoorden, dient te worden vastgesteld wat onder beheer van en beschikking over aandelen valt. Dat doet Perrick in hoofdstuk 2 nadat hij in hoofdstuk 1 de belangrijkste aanknopingspunten tussen het vermogensrecht en het vennootschapsrecht, dat wel burgerlijk recht maar niet vermogensrecht is, heeft aangegeven. In hoofdstuk 3 passeren verschillende vermogensrechtelijke aspecten van de uitgifte van aandelen en het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen de revue. Hoofdstuk 4 gaat over de overdracht van aandelen en rechten tot het nemen of verkrijgen van (geblokkeerde) aandelen. Ook het beslag op aandelen roept vermogensrechtelijke vragen op die in hoofdstuk 5 aan de orde komen.

Nadat in hoofdstuk 6 een aantal kwesties die de wettelijke regeling van statutaire extra-verplichtingen en kwaliteitseisen oproept, is geanalyseerd, besteedt de schrijver in hoofdstuk 7 aandacht aan de (nieuwe) wettelijke gemeenschap van goederen.

Onder meer vragen over beheers- en beschikkingsbevoegdheid komen in de hoofdstukken 8, 9 en 10 aan bod. Het gaat om aandelen waarop een meerderjarigenbe- wind rust en die toebehoren aan een beschikkingsonbekwame of die behoren tot een gemeenschap waarop titel 3.7 BW van toepassing is, waaronder de bijzondere gemeenschap van nalatenschap en de ontbonden huwelijksgemeenschap. De hoofdstukken 11 en 12 over vruchtgebruik en pandrecht zijn veelomvattend. In hoofdstuk 13 komt de combinatie ‘erfrecht en aandelen’ aan bod. Het geeft een beknopte behandeling van het erfrecht voor zover dat in de context van dit boek van belang is. Een koopovereenkomst van (geblokkeerde) aandelen roept specifieke vragen op die in hoofdstuk 14 worden behandeld. De hoofdstukken 15 en 16 over het aandeel- houdersregister en de (beperkte) bescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid van een aandeelhouder, zijn aan het einde van het boek opgenomen.

Dit boek bedient de rechtspraktijk. Advocaten, notarissen, rechters en bedrijfsjuristen zullen allen de antwoorden vinden op de vragen over vermogensrechtelijke aspecten van BV-aandelen. Maar ook voor de rechtswetenschapper en de wetgevingsambte- naar is dit boek onmisbaar. Het samenkomen van vermogensrecht en vennootschaps- recht is geen sinecure. In heldere schrijfstijl legt Perrick keer op keer uit hoe de twee rechtsgebieden in elkaar grijpen.

Met veel plezier nemen wij dit boek van Perrick in de Serie op.

G. van Solinge
M. van Olffen
M.P. Nieuwe Weme
C.D.J. Bulten
J.B.S. Hijink

VERKORTE INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	VII
	Ten geleide	IX
	Verkorte inhoudsopgave	XIII
	Inhoudsopgave	XV
Hoofdstuk 1	Inleiding	1
Hoofdstuk 2	Beheer van en beschikken over aandelen	9
Hoofdstuk 3	Uitgifte van aandelen en verlening van rechten tot het nemen van aandelen	29
Hoofdstuk 4	Overdracht van aandelen en van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	45
Hoofdstuk 5	Conservatoir en executoriaal beslag op aandelen	75
Hoofdstuk 6	Statutaire extra-verplichtingen, kwaliteitseisen en voortdurende verbintenissen	83
Hoofdstuk 7	Wettelijke gemeenschap van goederen en aandelen	105
Hoofdstuk 8	Het bewind van voogd en curator over aandelen minderjarige onderscheidenlijk curandus	123
Hoofdstuk 9	Beschermingsbewind van afdeling 1.19 BW over aandelen	127
Hoofdstuk 10	Gemeenschap van titel 3.7 BW en aandelen	131
		XIII

Hoofdstuk 11	Vruchtgebruik op aandelen	145
Hoofdstuk 12	Pandrecht op aandelen	179
Hoofdstuk 13	Erfrecht en aandelen	217
Hoofdstuk 14	Koopovereenkomst van aandelen en ontbinding en vernietiging daarvan	257
Hoofdstuk 15	Beperkte kenbaarheid aandeelhouderschap en gerechtigdheid tot beperkte rechten uit aandeelhoudersregister	267
Hoofdstuk 16	Bescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid over aandelen	277
	Lijst met (verkort) aangehaalde literatuur	297
	Jurisprudentieregister	307
	Artikelenregister	311

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	VII
Ten geleide	IX
Verkorte inhoudsopgave	XIII
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Algemeen vermogensrecht is rechtstreeks of naar analogie van toepassing	2
1.3 Vennootschapsrecht is burgerlijk recht maar geen vermogensrecht	3
1.4 Boek 2 bevat regelingen van vermogensrechtelijke aard	4
1.5 Analogische toepassing van vermogensrechtelijke bepalingen via schakelbepalingen	6
Hoofdstuk 2 Beheer van en beschikken over aandelen	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Beheer	10
2.2.1 Inleiding	10
2.2.2 Belang of een handeling een beheershandeling is	11
2.2.3 Zeggenschapsrechten en opschorting	12
2.2.3.1 Uitoefening zeggenschapsrechten	12
2.2.3.2 Opschorting zeggenschapsrechten op grond van statuten	12
2.2.3.3 'Opschorting' zeggenschapsrechten op grond van wet	13
2.2.4 Uitbrengen van stem en nietigheid en vernietigbaarheid daarvan	14
2.2.5 Vergaderrecht	16
2.2.6 Verzoek om enquête	17
2.2.7 Voorkeursrechten, rechten tot het nemen van aandelen en reflectierechten	17
2.2.8 Financiële rechten, verjaring en opschorting	18
2.2.8.1 Uitoefening financiële rechten	18
2.2.8.2 Verjaring van rechtsoverdracht tot betaling van dividenden en andere uitkeringen en stuiting daarvan	19
	XV

2.2.8.3	Opschorting financiële rechten op grond van statuten	21
2.2.8.4	‘Opschorting’ financiële rechten op grond van wet	23
2.2.9	Procederen betreffende aandelen	23
2.3	Beschikken	25
2.3.1	Algemeen	25
2.3.2	Beschikken over het recht op (toekomstig) dividend	27
 Hoofdstuk 3 Uitgifte van aandelen en verlenen van rechten tot het nemen van aandelen		 29
3.1	Algemeen	29
3.2	Uitgifte van aandelen met voorkeursrecht. Verkoop van voorkeursrechten	32
3.3	Volstorting aandelen	33
3.3.1	Algemeen	33
3.3.2	Verrekening en conversie van schuld in aandelen	35
3.3.3	Aansprakelijkheid tot volstorting na overdracht en toedeling van niet-volgestorte aandelen	36
3.3.3.1	Inleiding	36
3.3.3.2	Vorige aandeelhouders zijn hoofdelijk aansprakelijk	36
3.3.3.3	Draagplicht ter zake van verplichting tot volstorting	37
3.3.3.4	Gevolgen van voldoening aan verplichting tot volstorting	37
3.3.3.5	Gevolgen van ontslag van aansprakelijkheid van een vorige aandeelhouder	39
3.3.3.6	Art. 2:199 BW geldt ook na toedeling van een niet-volgestort aandeel	42
3.4	Verlenen van rechten tot het nemen van aandelen	43
 Hoofdstuk 4 Overdracht van aandelen en van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen		 45
4.1	Algemeen	45
4.2	De titel van overdracht van aandelen is niet steeds koop	47
4.2.1	Inleiding	47
4.2.2	Schenking	47
4.2.3	Beheer	48
4.3	Levering van toekomstige aandelen.	50
4.4	Uitsluiting overdraagbaarheid aandelen in statuten	51

4.5	Beperking overdraagbaarheid van aandelen	52
4.5.1	Algemeen	52
4.5.2	De uitoefening van de ten aanzien van overdracht aan de aandeelhouder toekomende rechten en de nakoming van diens verplichtingen ter zake zijn beheershandelingen	53
4.5.3	Blokkeringsregeling is niet van toepassing indien een aandeelhouder verplicht is tot overdracht aan een eerdere aandeelhouder	53
4.5.4	Overdracht in strijd met blokkeringsregeling is ongeldig, maar kan worden geconvalideerd	54
4.5.5	Bevoegdheid van de rechter om in bepaalde gevallen de bepalingen omtrent overdraagbaarheid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing te verklaren	55
4.5.5.1	Inleiding	55
4.5.5.2	Executoriaal beslag	57
4.5.5.3	Faillissement en schuldsaneringsregeling	62
4.5.5.4	Afgifte van een legaat	63
4.5.5.5	Toedeling aandelen uit een gemeenschap	65
4.5.5.6	Pandrecht	66
4.5.5.7	Art. 2:195 lid 7 BW is niet doelmatig	68
4.5.5.8	Conclusies ten aanzien van art. 2:195 lid 7 BW	69
4.5.5.9	Verdeling van geblokkeerde aandelen	69
4.6	Rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	70
4.6.1	Algemeen	70
4.6.2	Beperking overdraagbaarheid van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	71
4.6.3	Levering rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	72
4.6.4	Afstand rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	72
4.6.5	Verval rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen	73
Hoofdstuk 5 Conservatoir en executoriaal beslag op aandelen		75
5.1	Wijze van leggen van conservatoir en executoriaal beslag	75
5.2	Het leggen van beslag en de gevolgen daarvan	76
5.3	Beslaglegger is niet bevoegd tot het beheer over beslagen aandelen	77
5.4	Executie door beslaglegger	77
5.5	Levering aandelen na executie door beslaglegger	79
5.6	Art. 2:195 lid 7 BW	79
5.7	Beslag op vruchtgebruik op aandelen	79
5.8	Beslag op onverdeeld aandeel in aandelen	80
5.9	Beslag op onverdeeld aandeel in aandelen en verdeling	81

Hoofdstuk 6	Statutaire extra-verplichtingen en voortdurende verbintenissen	83
6.1	Extra-verplichtingen voor aandeelhouders op grond van de statuten	83
6.2	Aandeelhouder is niet gebonden aan extra-verplichtingen	85
6.3	‘Persoonsgebonden karakter’ van niet-gebondenheid. Algemeen	87
6.4	‘Persoonsgebonden karakter’ van niet-gebondenheid en erfopvolging, juridische fusie en splitsing alsmede legaat	88
6.5	Statutaire kwaliteitseisen	90
6.6	Statutaire verplichting om aandelen aan te bieden en over te dragen	93
6.7	BV is onherroepelijk gevolmachtigd de aandelen aan te bieden en over te dragen	97
6.8	Voortdurende verbintenissen met betrekking tot aandelen	101
Hoofdstuk 7	Wettelijke gemeenschap van goederen en aandelen	105
7.1	Inleiding	105
7.2	Bestuur van de huwelijksgemeenschap	106
7.3	Bestuur van aandelen die niet in de wettelijke gemeenschap zijn gevallen	108
7.4	Relevantie of aandelen, al dan niet in de wettelijke gemeenschap gevallen	108
7.5	Aandelen die niet in de gemeenschap vallen	109
7.6	Vruchten van aandelen. Inleiding	111
7.7	Onderscheiden al naargelang aandelen in wettelijke gemeenschap zijn gevallen	111
7.8	Aandelen vallen niet in wettelijke gemeenschap	112
7.9	Aandelen vallen in wettelijke gemeenschap	116
7.10	Bijzonder vergoedingsrecht van gemeenschap indien aandelen niet in wettelijke gemeenschap vallen	116
7.11	Uitwinning aandelen die in gemeenschap zijn gevallen	118
7.12	Verpanding van aandelen	120
7.13	Ontbinding van wettelijke gemeenschap	121
7.14	Verdeling van aandelen die tot ontbonden huwelijksgemeenschap behoren	122
7.15	Bij oude, wettelijke gemeenschap van goederen zal een aantal van de in dit hoofdstuk aan de orde gestelde vragen eveneens spelen	122

Hoofdstuk 8	Het bewind van de voogd/ouder en curator over aandelen van een minderjarige onderscheidenlijk een curandus	123
8.1	Inleiding	123
8.2	Machtiging kantonrechter voor bepaalde rechtshandelingen	124
8.3	Inschrijving in (aandeelhouders)register	125
8.4	Verdeling van aandelen	125
Hoofdstuk 9	Beschermingsbewind van afdeling 1.19 BW over aandelen	127
9.1	Inleiding	127
9.2	Inschrijving in (aandeelhouders)register	128
9.3	Verdeling van aandelen en bewind	129
9.4	Zaaksvervanging	130
Hoofdstuk 10	Gemeenschap van titel 3.7 BW en aandelen	131
10.1	Inleiding	131
10.2	Beheer	131
10.3	Handelingen die niet onder beheer vallen	132
10.4	Beheer van (wettelijk) gemeenschappelijk pandrecht op aandelen	133
10.5	Beheersregeling	134
10.5.1	Waarin een beheersregeling kan voorzien	134
10.5.2	Regeling van beheer door deelgenoten	135
10.5.3	Regeling van beheer getroffen door kantonrechter	136
10.5.4	Beheersregeling is ook bindend voor rechtverkrijgenden van deelgenoot	137
10.6	Procederen ten behoeve van gemeenschap	137
10.7	Aannemen van op aandelen betaalbaar gestelde dividenden en andere prestaties	139
10.8	Beschikken over (onverdeeld) aandeel in aandelen	139
10.9	Vereffening van bijzondere gemeenschap	140
10.10	Verdeling van aandelen	141
10.10.1	Beperking en uitsluiting van verdeelbaarheid van aandelen	141
10.10.2	Levering overeenkomstig art. 3:186 lid 1 BW	141
10.10.3	Toedeling vruchtgebruik aan een deelgenoot en toedeling aandelen aan andere deelgenoot	142
10.10.4	Verdeling van aandelen indien op het aandeel van een deelgenoot een beperkt recht rust	143
10.10.5	Verdeling door of op last van rechter	143
10.10.6	Verdeling van niet-volgestorte aandelen	144

Hoofdstuk 11 Vruchtgebruik op aandelen	145
11.1 Ontstaan vruchtgebruik	145
11.1.1 Vestiging. Algemeen	145
11.1.2 Vruchtgebruik kan slechts voor beperkte tijd worden gevestigd	147
11.1.3 Vestiging vruchtgebruik op nog niet-uitgegeven aandelen eventueel voorafgaande aan de oprichting van BV	148
11.1.4 Vestiging vruchtgebruik op aandelen waarvan de overdraagbaarheid is beperkt of uitgesloten	149
11.1.5 Vestiging vruchtgebruik op verpande aandelen	149
11.1.6 Vestiging vruchtgebruik op (onverdeeld) aandeel in aandelen	150
11.1.7 Ontstaan vruchtgebruik door verjaring	150
11.2 Overdracht en verpanding vruchtgebruik	151
11.2.1 Algemeen	151
11.2.2 Overdracht vruchtgebruik op (onverdeeld) aandeel in aandelen	153
11.2.3 Overdracht vruchtgebruik aan BV	153
11.3 Stemrecht vruchtgebruiker	154
11.3.1 Toekenning stemrecht aan vruchtgebruiker	154
11.3.2 Toekenning stemrecht aan vruchtgebruiker/legataris	157
11.3.3 Reikwijdte stemrecht vruchtgebruiker	158
11.3.4 Stemrecht van vruchtgebruiker bij overdracht en overgang van vruchtgebruik	159
11.3.5 Overgang stemrecht op grond van art. 2:342 BW	160
11.4 Vergaderrecht van vruchtgebruiker	160
11.4.1 Inhoud vergaderrecht	160
11.4.2 Aan vruchtgebruiker met stemrecht komt vergaderrecht toe	161
11.4.3 Wanneer aan vruchtgebruiker zonder stemrecht het vergaderrecht toekomt	161
11.4.4 Wijziging statutaire regeling betreffende vergaderrecht en stemrecht vruchtgebruiker na vestiging vruchtgebruik	162
11.4.5 De in art. 2:227 lid 4 tweede zin BW neergelegde bepaling is gebrekkig geformuleerd en op de verkeerde plaats in de wet neergelegd	163
11.5 Uitoefening vergader- en stemrecht door vruchtgebruiker of gevolmachtigde	165
11.6 Enquêtebevoegdheid vruchtgebruiker	167
11.7 Vruchten komen aan vruchtgebruiker toe	167
11.7.1 Algemeen	167
11.7.2 Vruchten van aandelen	168
11.7.3 Uitkeringen op aandelen die geen vruchten zijn	169

11.7.4	Rechten strekkende tot het verkrijgen van aandelen	169
11.7.5	Verjaring van rechtsvordering van vruchtgebruiker tot betaling van dividenden	170
11.8	Belang van bewind over recht van vruchtgebruik op aandelen	171
11.9	Wijziging statutaire rechten vruchtgebruiker na vestiging vruchtgebruik	172
11.10	Bevoegdheid van vruchtgebruiker tot vervreemding en bezwaring van (geblokkeerde) aandelen	173
11.11	Zaaksvervanging	175
11.12	Tenietgaan vruchtgebruik	176
Hoofdstuk 12 Pandrecht op aandelen		179
12.1	Vestiging pandrecht	179
12.1.1	Algemeen	179
12.1.2	Vestiging tweede pandrecht	181
12.1.3	Vestiging pandrecht op niet-uitgegeven aandelen, eventueel voorafgaande aan oprichting van BV	183
12.1.4	Vestiging pandrecht op aandelen waarvan de overdraagbaarheid is beperkt of uitgesloten	184
12.1.5	Openbaar pandrecht	185
12.1.6	Stil pandrecht	185
12.1.7	Vestiging pandrecht op (onverdeeld) aandeel in aandelen	188
12.1.8	Vestiging pandrecht op vruchtgebruik aandelen	188
12.2	Overgang pandrecht	189
12.3	Stemrecht pandhouder	190
12.3.1	Toekenning stemrecht aan pandhouder	190
12.3.2	Reikwijdte stemrecht pandhouder	192
12.3.3	Stemrecht van pandhouder indien ander in rechten pandhouder treedt	193
12.3.4	Overgang stemrecht op grond van art. 2:342 BW	195
12.4	Vergaderrecht aan pandhouder	195
12.4.1	Inhoud vergaderrecht	195
12.4.2	Aan pandhouder met stemrecht komt vergaderrecht toe	195
12.4.3	Wanneer aan pandhouder zonder stemrecht het vergaderrecht toekomt	196
12.4.4	Wijziging statutaire regeling betreffende stemrecht pandhouder na vestiging pandrecht	197
12.4.5	Wijziging statutaire regeling betreffende vergaderrecht pandhouder na vestiging pandrecht	198
12.4.6	De in art. 2:227 lid 4 tweede zin BW neergelegde bepaling is gebrekkig geformuleerd en op verkeerde plaats in wet neergelegd	199

12.5	Uitoefening van aan aandelen verbonden rechten	199
12.5.1	Uitoefening stemrecht door aandeelhouder	199
12.5.2	Uitoefening vergader- en stemrecht door pandhouder of gevolmachtigde	200
12.5.3	Enquêtebevoegdheid pandhouder	200
12.5.4	Uitoefening financiële rechten door pandhouder	200
12.6	Executie door pandhouder	201
12.6.1	Inleiding	201
12.6.2	Executie is beheershandeling	202
12.6.3	Wijze van parate executie	202
12.7	Executie van geblokkeerde aandelen	202
12.7.1	Inleiding	202
12.7.2	Art. 2:198 lid 6 BW	203
12.7.3	Art. 2:195 lid 7 BW	204
12.7.4	Art. 3:248 e.v. BW	205
12.7.5	Het belang dat art. 3:248 e.v. BW ook van toepassing zijn in geval van executie van geblokkeerde aandelen	206
12.7.6	HR 22 juni 2018 heeft duidelijkheid gegeven	208
12.7.7	Openbare verkoop van geblokkeerde aandelen is soms wel mogelijk en zinvol	210
12.7.8	Pandhouder en pandgever kunnen een niet-openbare verkoop overeenkomen	212
12.7.9	Conclusie over verhouding art. 2:198 lid 6 BW en art. 3:248 e.v. BW	213
12.8	Executie en extra-verplichtingen en eisen op de voet van art. 2:192 lid 1 BW	213
12.9	Zaaksvervangng	214
12.10	Tenietgaan pandrecht	214
	Hoofdstuk 13 Erfrecht en aandelen	217
13.1	Inleiding	217
13.2	Wettelijke verdeling en gemeenschap van nalatenschap	218
13.3	Er is geen erfrechtelijke functionaris in functie	218
13.4.1	Er is executeur in functie. Taak executeur	219
13.4.2	Bevoegdheden van executeur ten aanzien van aandelen. Vervolg	220
13.4.3	Bevoegdheden erfgenamen/erfgenaam ten aanzien van aandelen gedurende de executele	221
13.5	De nalatenschap wordt overeenkomstig de wet vereffend	222
13.5.1	Inleiding	222
13.5.2	Vereffening van nalatenschap in geval van beneficiaire aanvaarding door een of meer erfgenamen	223

13.5.3	Vereffening gemeenschap na benoeming vereffenaar door rechter	224
13.5.4	Bevoegdheden vereffenaar ten aanzien van aandelen. Algemeen	224
13.5.5	Bevoegdheden vereffenaar ten aanzien van aandelen	225
13.5.6	Overige gevolgen van vereffening van gemeenschap (van nalatenschap)	226
13.5.7	Bevoegdheden erfgenamen ten aanzien van aandelen gedurende vereffening	226
13.6	Over (een aandeel in) de nalatenschap is een testamentair bewind ingesteld	227
13.6.1	Bewind over nagelaten of vermaakte aandelen	227
13.6.2	Strekking van bewind	228
13.6.3	Duur van het bewind	229
13.6.4	Bevoegdheden van bewindvoerder ten aanzien van aandelen gedurende bewind	229
13.6.5	Bevoegdheden van rechthebbende ten aanzien van aandelen gedurende bewind	230
13.6.6	Verdeling van aandelen in BV en bewind	231
13.6.7	Zaaksvervanging en bewind over vruchten	232
13.6.8	Bewind over geschonken aandelen	232
13.6.9	Inschrijving van bewind in aandeelhoudersregister	233
13.7	Verhouding executele, vereffening, bewind en beheersregeling	234
13.8	Legaat van aandelen	234
13.8.1	Legaat van aandelen. Algemeen	234
13.8.2	Op gelegateerde aandelen uitgekeerde dividenden	236
13.8.3	Legaat van geblokkeerde aandelen. Algemeen	237
13.8.4	Rechter kan blokkeringsregeling gedeeltelijk buiten toepassing verklaren	237
13.8.5	Naleving blokkeringsregeling	238
13.8.6	Blokkeringsregeling en aandelen die tot overig vermogen erfgenaam behoren	238
13.9	Erfrechtelijke vruchtgebruiken op aandelen	239
13.9.1	Inleiding	239
13.9.2	Stemrecht en het verzorgingsvruchtgebruik	240
13.9.3	Stemrecht en het voorbehouden vruchtgebruik	241
13.9.4	De overdraagbaarheid van de erfrechtelijke vruchtgebruiken	243
13.10	Legaat van vruchtgebruik van aandelen	243
13.10.1	Blokkeringsregeling staat niet in de weg aan afgifte legaat van vruchtgebruik	243
13.10.2	Bewind over gelegateerd vruchtgebruik	244
13.10.3	Voorafgaande aan vestiging vruchtgebruik uitgekeerde dividenden	246

13.11	Overdracht van aandelen tegen redelijke prijs aan (stief)kind	246
13.12	Fidei-commissair(e) erfstelling, legaat en schenking	247
13.12.1	Fidei-commissaire erfstelling	247
13.12.2	Fidei-commissair legaat	250
13.12.3	Fidei-commissaire schenking	254
Hoofdstuk 14 Koopovereenkomst van aandelen en ontbinding en vernietiging		257
14.1	Koopovereenkomst van aandelen	257
14.1.1	Toepasselijkheid van titel 7:1 BW	257
14.1.2	(Balans)garanties	257
14.2	Rechten van derden ter zake van verkochte aandelen	258
14.3	Ontbinding koopovereenkomst	262
14.3.1	Ontbinding wegens vervulling ontbindende voorwaarde	262
14.3.2	Ontbinding wegens wanprestatie	263
14.3.3	Ontbinding wegens onvoorziene omstandigheden	265
14.4	Vernietiging koopovereenkomst	265
Hoofdstuk 15 Noodzaak verbetering wettelijke regeling aandeelhoudersregister		267
15.1	Wettelijke regeling van het aandeelhoudersregister	267
15.2	Beperkte kenbaarheid aandeelhouderschap en gerechtigdheid beperkte rechten uit aandeelhoudersregister	270
15.3	Beperkte toegankelijkheid register van aandeelhouders	272
Hoofdstuk 16 Bescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid over aandelen		277
16.1	Gevallen van beschikkingsonbevoegdheid	277
16.2	Art. 3:88 BW geeft slechts beperkte bescherming aan ‘verkrijger’ te goeder trouw.	279
16.3	Wanneer de verkrijger te goeder trouw is	281
16.4	Bescherming op grond van art. 2:196a lid 3 BW	283
16.5	Bescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid in het erfrecht	284
16.5.1	Inleiding	284
16.5.2	Specifieke regels van derdenbescherming in het erfrecht	285
16.5.3	Geen algemene regeling ten aanzien van bescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid in het erfrecht	286
16.5.4	Verdergaande bescherming van verkrijger van registergoed	287
16.5.5	Bescherming van verkrijger van aandelen	289

Inhoudsopgave

16.5.6 Bescherming en Europese erfrechtverklaring	289
16.5.7 Wenselijke bescherming en (nationale) verklaring van erfrecht	290
16.6 Pleidooi voor verdergaande derdenbescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid	291
16.7 Verkrijgende verjaring	294
16.8 Bescherming in geval van vestiging van vruchtgebruik en pandrecht en in geval van (beoogde) overdracht van vruchtgebruik	295
(Verkort) aangehaalde literatuur	297
Jurisprudentieregister	307
Artikelenregister	311

Hoofdstuk 1

INLEIDING

1.1 Algemeen

In dit boek zal ik aandelen in een BV bezien vanuit het perspectief van het vermogensrecht en in het bijzonder als voorwerp van het vermogensrecht. Omdat het in de praktijk meestal niet om één aandeel in een BV, maar om meer dan een aandeel gaat, gebruik ik regelmatig het meervoud: aandelen.

In deze benadering spelen onder meer de vragen wie ten aanzien van aandelen bevoegd is tot beheershandelingen, welke handelingen onder beheershandelingen dienen te worden begrepen en wie bevoegd is tot andere dan beheershandelingen, waarbij deze laatste beknopt maar niet geheel juist, wel worden aangeduid als beschikkingshandelingen. Om die vragen te kunnen beantwoorden, dient onderscheid te worden gemaakt tussen verschillende rechten die verbonden zijn aan aandelen of die voortvloeien uit een overeenkomst tot koop van aandelen.

Ook in tal van andere opzichten roept het vermogensrecht ten aanzien van aandelen in de BV specifieke vragen op als een vermogensrechtelijke regeling moet worden toegepast en als het goed is: een aandeel in een BV. Bijzondere aandacht verdienen ook de speciale vermogensrechtelijke regelingen ten aanzien van aandelen in Boek 2. Een enkele maal is het nodig dat ik de processuele uitwerking in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kort behandel. Ik verwijs naar de inhoudsopgave.

Ervaringen met de Wet Flex-BV hebben mij duidelijk gemaakt dat in de wet en in de parlementaire geschiedenis op een aantal plaatsen onvoldoende rekening is gehouden met en aandacht is besteed aan het (algemeen) vermogensrecht. Het BV-recht heeft daardoor in een aantal opzichten de aansluiting met het algemeen vermogensrecht gemist en geeft op een aantal vragen geen antwoord. In dit boek maak ik daarover een aantal kritische opmerkingen.

Het is niet mijn bedoeling om in deze verhandeling onnodig te herhalen dat wat in handboeken over de verschillende relevante onderdelen van het vermogensrecht is te vinden.¹ Ik behandel het vermogensrecht zo kort mogelijk. Deze verhandeling

---

¹ Zoals gebruikelijk verwijs ik ook in dit boek regelmatig naar eerder eigen werk. Dat doe ik niet om de kans op een onzinnige beschuldiging van “zelfplagiat” te verminderen, maar vooral om dit boek niet onnodig lang te maken. In mijn publicaties waarnaar ik verwijs, wordt het onderwerp veelal uitgebreider behandeld en in een bredere context geplaatst met, waar toepasselijk, verwijzing naar

is toegespitst op en houdt verband met aandelen in de BV. Deze verhandeling is voor een groot gedeelte ook van belang voor aandelen op naam in de NV. Ik bouw voort op eerdere beschouwingen in artikelen over onderwerpen die ik in dit boek behandel en breng die met de rest van de verhandelingen bijeen tot een samenhangend geheel.

Dit boek is primair bestemd voor de beoefenaar van het vennootschapsrecht voor wie het in de praktijk van belang is te onderkennen welke vermogensrechtelijke vragen meer specifiek ten aanzien van aandelen spelen. De uitgebreide inhoudsopgave zal haar of hem, naar ik verwacht, helpen bij het vinden van het antwoord op een vraag die in dit boek wordt beantwoord. Ik verwacht dat het boek ook van nut kan zijn om het algemeen vermogensrecht meer inzichtelijk te maken indien het object van het vermogensrecht aandelen in een BV is.

1.2 Algemeen vermogensrecht is rechtstreeks of naar analogie van toepassing

Het is eenvoudig vast te stellen dat het algemeen vermogensrecht rechtstreeks van toepassing is op aandelen in de BV. Aandelen in een BV zijn goederen. Volgens art. 1:1 BW zijn goederen alle zaken en alle vermogensrechten. Aandelen in een BV zijn derhalve vermogensrechten en wel vermogensrechten van eigen aard. Een aandeel in een BV is geen eigendom, beperkt recht of vorderingsrecht.² Dit betekent dat op de overdraagbaarheid van aandelen in een BV art. 3:83 lid 3 BW van toepassing is. Zij zijn slechts overdraagbaar, wanneer de wet dit bepaalt. Zie daarover verder § 4.5.1.

Het voorgaande betekent onder meer dat de bepalingen van afdeling 3.4.2 BW met als opschrift “Overdracht van goederen en afstand van beperkte rechten” ook op aandelen in de BV van toepassing zijn, voor zover zij niet specifiek zien op andere goederen dan aandelen in een BV en Boek 2 geen speciale regels ten aanzien van aandelen geeft. Bij wijze van illustratie noem ik als voorbeelden van speciale regels de regeling omtrent de levering van een aandeel in art. 2:196 en 196a BW. En dat titel 3.8 BW en titel 3.9 BW over vruchtgebruik en pandrecht ook van toepassing zijn op vruchtgebruik onderscheidenlijk pandrecht op aandelen in een BV, voor zover Boek 2 daaromtrent geen bijzondere regels geeft zoals die omtrent de vestiging van een recht van vruchtgebruik en pand in art. 2:197 en art. 2:198 BW.

Daarnaast kan gewezen worden op vermogensrechtelijke bepalingen die van overeenkomstige toepassing worden verklaard buiten het vermogensrecht. Zie daarover § 1.5.

---

relevante rechtspraak en literatuur. Dit geldt in het bijzonder voor verwijzingen naar Asser/Perrick 3-V 2019 Gemeenschap en Asser/Perrick 4 2017 Erfrecht en schenking. De in deze boeken behandelde stof behandel ik in dit boek uitsluitend voor zover dat binnen het kader van het boek passend is en dan zo beknopt mogelijk.

2 Aandelen in een BV zijn ook geen registergoederen als bedoeld in art. 3:10 BW. Zie over het aandeelhoudersregister, hoofdstuk 15.

1.3 Vennootschapsrecht is burgerlijk recht maar geen vermogensrecht

Allereerst is het belangrijk vast te stellen dat vennootschapsrecht,³ burgerlijk recht is maar geen vermogensrecht.⁴ Aan de indeling van het Burgerlijk Wetboek ligt als eerste het onderscheid tussen personenrecht en vermogensrecht ten grondslag. Tot het personenrecht behoort niet alleen het in Boek 1 neergelegde personen- en familierecht, maar ook het rechtspersonenrecht van Boek 2.⁵ De vraag welk deel van het burgerlijk recht vermogensrecht is, is daarmee tevens beantwoord. Dit is het burgerlijk recht dat niet personenrecht is.

Volgens een tweede hoofdprincipe dat aan het Burgerlijk Wetboek ten grondslag ligt, wordt het vermogensrecht onderscheiden in een algemeen deel en een bijzonder deel. Boek 3 heeft als opschrift 'Vermogensrecht in het algemeen'. De daar neergelegde regelingen behoren tot het algemeen vermogensrecht. Om het voor de lezer reeds hier iets meer tot leven te brengen, vermeld ik de opschriften van de meeste titels van Boek 3 die in het bijzonder voor dit boek van belang zijn: 'Rechtshandelingen', 'Volmacht', 'Verkrijging en verlies van goederen', 'Gemeenschap', 'Vruchtgebruik', 'Rechten van pand en hypotheek' en 'Rechtsvorderingen'.

Een tweede deel van het algemeen vermogensrecht is te vinden in Boek 4 betreffende het erfrecht. De bepalingen van Boek 3 over vermogensrecht zijn in beginsel van toepassing op het in Boek 4 en elders in het Burgerlijk Wetboek opgenomen vermogensrecht; het is niet nodig dat in het vermogensrecht buiten Boek 3 uitdrukkelijk wordt bepaald dat bepalingen van Boek 3 van toepassing zijn.⁶ Voor de rest bevat het Burgerlijk Wetboek bijzonder vermogensrecht. Voor het onderwerp van dit boek is daarvan in het bijzonder Boek 6 (Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht) relevant alsmede titel 7.1 BW en titel 7.3 BW over koop en ruil onderscheidenlijk schenking.

De wet hanteert niet alleen in het opschrift van Boek 3 de term 'vermogensrecht', ook in de zogenaamde schakelbepalingen, waarover dadelijk meer, komt deze term voor.⁷

---

3 Onder vennootschapsrecht versta ik de in Boek 2 neergelegde bepalingen die betrekking hebben op de NV en de BV.

4 De implementatie van Europese richtlijnen heeft het burgerlijk rechtskarakter van het in Boek 2 neergelegde vennootschapsrecht niet veranderd.

5 Zie A.S. Hartkamp, Aard en opzet van het vermogensrecht (Mon. BW nr A1), Deventer: Kluwer 2017/8.

6 Wel houdt Boek 4 een aantal van Boek 3 afwijkende bepalingen in. Zie bijvoorbeeld ten aanzien van de rechtshandeling uiterste wilsbeschikking, art. 4:42 e.v. BW, en ten aanzien van het aanvaarden en verwerpen van een nalatenschap, art. 4:190 lid 4 BW. Zo kan een aanvaarding of verwerping van een nalatenschap niet vernietigd worden op grond van benadeling van een of meer schuldeisers. Zie ook de afwijkende regel ten aanzien van een aanbod tot het aangaan van een overeenkomst in art. 6:218 BW: een (eenzijdig) aanbod is geldig, nietig of vernietigbaar overeenkomstig de regels voor meerzijdige rechtshandelingen.

7 Zie ook art. 2:5 BW op grond waarvan een rechtspersoon wat het vermogensrecht betreft, gelijk staat met een natuurlijke persoon, tenzij uit de wet het tegendeel voortvloeit.

1.4 Boek 2 bevat regelingen van vermogensrechtelijke aard

Het in Boek 2 neergelegde vennootschapsrecht moge dan geen vermogensrecht zijn, het bevat, zoals ik reeds constateerde, regelingen van vermogensrechtelijke aard. Ik noem er hier enkele:

- a. Belangrijk is allereerst een ‘algemene bepaling’ van Boek 2, te weten art. 2:8 BW. Deze bepaling luidt als volgt:
  1. *Een rechtspersoon en degenen die krachtens de wet en de statuten bij zijn organisatie zijn betrokken, moeten zich als zodanig jegens elkander gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd.*
  2. *Een tussen hen krachtens wet, gewoonte, statuten, reglementen of besluit geldende regel is niet van toepassing voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.*

Zo mag een aandeelhouder wel zijn eigen belang nastreven – voor hem geldt niet de norm die voor bestuurders en commissarissen van een BV geldt, namelijk dat zij zich bij de vervulling van hun taak dienen te richten naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming⁸ – maar uit het eerste lid volgt wel dat een aandeelhouder zich jegens onder meer zijn medeaandeelhouders en de vennootschap dient te gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd. Dit betekent dat een aandeelhouder rekening dient te houden met de gerechtvaardigde belangen van de andere betrokkenen en deze na afweging dient te ontzien indien hij deze onevenredig zou schaden. Een aandeelhouder mag zijn bevoegdheden niet misbruiken, zo volgt uit art. 3:13 BW dat ook in het vennootschapsrecht van toepassing is.^{9, 10}

De praktijk is zich soms niet bewust van de mogelijkheden die art. 2:8 lid 2 BW biedt. Het gaat hier om de zogenaamde ‘bepalende werking van de redelijkheid en billijkheid’ die wij ook in het verbintenissenrecht aantreffen.¹¹ Als er sprake is van de in de bepaling bedoelde onaanvaardbaarheid, dan is (onder meer) een wettelijke bepaling of een statutaire bepaling niet van toepassing. Uit de jurisprudentie betreffende de

8 Zie art. 2:239 lid 5 BW ten aanzien van bestuurders en art. 2:250 lid 2 BW ten aanzien van commissarissen.

9 Zie Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/227 en Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/228.

10 Volgens art. 2:232 BW kan wijziging van een bepaling der statuten, waarbij aan een ander dan aan aandeelhouder der vennootschap als zodanig enig recht is toegekend, indien de gerechtigde in de wijziging niet toestemt, aan diens recht geen aandeel toebrengen. Deze andere persoon mag van zijn toestemmingsbevoegdheid geen misbruik maken. Dit volgt uit art. 3:15 BW in verbinding met art. 3:13 BW. Van misbruik van bevoegdheid zal in dit geval niet spoedig sprake zijn.

11 Zie art. 6:2 lid 2 en art. 6:248 lid 2 BW.

bepalingen uit het verbintenissenrecht blijkt dat de rechter, in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever, de nodige terughoudendheid betracht, en marginaal toetst. Dit zal de rechter ook bij de toepassing van art. 2:8 lid 2 BW moeten doen.¹²

Volgens art. 3:12 BW moet bij de vaststelling van wat redelijkheid en billijkheid eisen, rekening worden gehouden met algemeen erkende rechtsbeginselen, met de in Nederland levende rechtsovertuigingen en met de maatschappelijke en persoonlijke belangen die bij het gegeven geval betrokken zijn. Deze bepaling vindt op grond van art. 3:15 BW ook toepassing buiten het vermogensrecht, dus ook ten aanzien van art. 2:8 BW, ‘voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet’. Het zojuist genoemde art. 3:15 BW geeft een voorbeeld van zogenaamde ‘schakelbepalingen’, waaraan ik hierna nog uitgebreider aandacht zal besteden.¹³

b. Art. 2:80 lid 4 en art. 2:191 lid 3 BW bepalen in afwijking van art. 6:127 BW dat een (voormalige) aandeelhouder niet bevoegd is zijn schuld tot storting op aandelen te verrekenen met een schuld van de vennootschap aan de (voormalige) aandeelhouder. Indien de vennootschap verrekening toestaat, geldt dat wettelijke verbod niet.

Staat de vennootschap (bij voorbaat) verrekening toe, bijvoorbeeld in de voorwaarden van een in aandelen converteerbare lening, dan is sprake van volstorting in contanten en niet van inbreng in natura,¹⁴ en wel tot (maximaal) de nominale waarde van de converteerbare obligatie, ook al zou de marktwaarde daarvan (aanzienlijk) lager zijn. Zie over verrekening uitgebreider § 3.3.2.

c. Op grond van art. 2:90 lid 1 en art. 2:199 lid 1 BW blijft na overdracht of toedeling van een niet-volgestort aandeel ieder van de vorige aandeelhouders voor het daarop nog te storten bedrag hoofdelijk aansprakelijk jegens de vennootschap.¹⁵ In hoeverre een ‘vorige’ aandeelhouder die heeft volgestort, regres heeft op een andere hoofdelijke schuldenaar, volgt uit de regeling in Boek 6 (afdeling 6.1.2) BW over hoofdelijke verbondenheid.

---

12 Zie voor mogelijke toepassingen L. Timmerman, Preadvies Vereniging Handelsrecht 1991, Zwolle: Tjeenk Willink 1991, p. 52.

13 Het is verdedigbaar dat de in art. 2:8 lid 2 BW neergelegde norm ook zou hebben gegolden indien zij niet in de wet zou zijn opgenomen. Ook in het huwelijksvermogens- en erfrecht geldt de norm, al bepalen Boek 1 en Boek 4 dat niet. Zie Asser/Perrick 4 2017/35. Zie ook Van Leuken, Van de Moosdijk & Tweehuysen, Hartkamps Compendium van het vermogensrecht voor de rechtspraktijk, Deventer: Wolters Kluwer/319. Zij noemen als voorbeelden de rechtsbetrekking tussen partijen bij een door verjaring ontstaan beperkt recht en tussen de fideicommissaire bezwaarde en verwachter.

14 Het voorschrift van art. 2:204b BW hoeft dan niet te worden nageleefd. Zie S. Perrick, Converteerbare obligaties, NIBE Bank-juridische reeks, NIBE: Amsterdam 1995/3.3.1. Asser/Van Olfen & Rensen 2-IIa 2019/128 hebben het, enigszins verwarrend, in één zin over verrekening tegen inlevering van (converteerbare) obligaties en volstorting door inbreng van de vordering van de obligatiehouder op de vennootschap.

15 Art. 2:90 lid 1 BW en 2:199 lid 1 BW bepalen niet dat de vorige aandeelhouders met de bestaande aandeelhouder hoofdelijk aansprakelijk zijn. Dat zijn zij naar mijn mening wel. Dat volgt uit art. 6:6 lid 2 BW. Zie S. Perrick, Hoofdelijkheid, regres en subrogatie, in verband met de aansprakelijkheid tot volstorting na overdracht en toedeling van niet volgestorte aandelen, WPNR 2012/6925.

Volgens lid 2 van art. 2:90 en 199 BW treedt een vorige aandeelhouder die betaalt, in de rechten die de vennootschap jegens een latere houder heeft. Dit is naar mijn mening niet juist indien de schuld in de terminologie van art. 6:12 BW de vorige aandeelhouder die heeft volgestort, geheel ‘aangaat’. Bijvoorbeeld, omdat hij de latere houder heeft gegarandeerd dat de door hem overgedragen aandelen volledig zijn volgestort. In dat geval mag lid 2 van art. 2:90 en 199 BW als niet-geschreven worden beschouwd.¹⁶ Hier is niet de derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid waarop art. 2:8 lid 2 BW het oog heeft. De niet-toepasselijkheid van de bepaling hangt immers niet af van ‘de gegeven omstandigheden’.

Daarnaast kan subrogatie plaatsvinden op grond van art. 6:12 BW, een bepaling uit het vermogensrecht waarnaar lid 2 van art. 2:90 en 199 BW niet verwijst. Zie over deze problematiek uitgebreider § 3.3.3.

1.5 Analogische toepassing van vermogensrechtelijke bepalingen via schakelbepalingen

In het Burgerlijk Wetboek zijn zogenaamde ‘schakelbepalingen’ van groot belang.¹⁷ Dat zijn bepalingen die regelingen van overeenkomstige toepassing verklaren op rechtsbetrekkingen waarvoor zij naar de letter niet zijn geschreven. Deze bepalingen vervullen in het bijzonder een rol binnen het vermogensrecht. Maar schakelbepalingen hebben ook tot gevolg dat bepalingen van Boek 3 van overeenkomstige toepassing zijn in het vennootschapsrecht, dat geen vermogensrecht is. Voor het onderwerp van dit boek zijn de volgende bepalingen uit Boek 3 van belang.¹⁸

- a. Op grond van het al genoemde art. 3:15 BW vindt onder meer art. 3:13 BW betreffende misbruik van bevoegdheid buiten het vermogensrecht toepassing, voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet.
- b. Een tweede schakelbepaling die voor de praktijk van groot belang is, treffen wij aan in art. 3:59 BW, op grond waarvan de bepalingen van titel 3.2 BW betreffende rechtshandelingen ook buiten het vermogensrecht van overeenkomstige toepassing zijn, een en ander voor zover de aard van de rechtshandeling of van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet. Deze titel heeft in het bijzonder betrekking op nietigheid en vernietigbaarheid van rechtshandelingen, bijvoorbeeld vanwege wilsgebreken, strijd met een dwingende wetsbepaling of benadeling van schuldeisers.

---

16 Art. 2:90 lid 2 en art. 2:199 lid 2 BW hebben betrekking op een aantal te onderscheiden gevallen, naar de letter ook op het geval dat de vorige aandeelhouder die betaalt volledig draagplichtig is: dan is de bepaling niet van toepassing. Zou de wetgever zich hebben gerealiseerd dat de bepaling naar de letter ook geldt voor dat geval, dan zou hij dat hebben uitgezonderd.

17 Zie daarover A.S. Hartkamp, Aard en opzet van het vermogensrecht (Mon. BW, nr. A1), Deventer: Kluwer 2017/10.

18 Ook de schakelbepaling in Boek 6, art. 6:216 BW, kan van belang zijn.

In het vennootschapsrecht spelen verschillende typen rechtshandelingen een rol. Behalve aan de typisch rechtspersonenrechtelijke rechtshandeling, het besluit dat in Boek 2 wordt geregeld en in velerlei variëteiten voorkomt, valt voor het onderwerp van dit boek onder meer te denken aan de rechtshandelingen: toetreding als aandeelhouder, volstorting van aandelen en uitoefening van stemrecht op aandelen.

Op onder meer de overdracht van aandelen, goederen, is titel 3.4 BW rechtstreeks van toepassing voor zover Boek 2 daarvoor geen speciale regels geeft. Bijzondere aandacht verdient ook art. 3:58 BW over convalescentie van ‘ongeldige’ rechtshandelingen, dat van overeenkomstige toepassing is in het rechtspersonenrecht.

- c. Titel 3.3 BW die gaat over volmacht – de ‘bevoegdheid die een volmachtgever verleent aan een ander, de gevolmachtigde, om in zijn naam rechtshandelingen te verrichten’ – bevat twee schakelbepalingen.¹⁹
- d. Op grond van de in art. 3:326 BW neergelegde schakelbepaling vinden de bepalingen van titel 3.11 BW met als opschrift “Rechtsvorderingen” overeenkomstige toepassing buiten het vermogensrecht, voor zover de aard van de betrokken rechtsverhouding zich daarentegen niet verzet.

In art. 3:308 BW, dat rechtstreeks van toepassing is en niet op grond van de schakelbepaling 3:326 BW, wordt bepaald, dat een rechtsvordering tot betaling van dividenden verjaart door verloop van vijf jaar na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de vordering opeisbaar is gevonden. Deze rechtsvordering vervalt dus niet. De verjaring van deze rechtsvordering kan daarom worden gestuit overeenkomstig het in titel 3.11 BW bepaalde. Belangrijker is het om te constateren dat art. 3:307 BW rechtstreeks van toepassing is op de rechtsvordering tot betaling van alle dividenden, dus ook van de dividenden die niet bij het jaar of een kortere termijn moeten worden betaald. Zie § 2.2.8.3 waar onder meer ook aandacht wordt besteed aan de verlenging van de verjaring gedurende het tijdvak dat het recht om dividenden op te vorderen, is opgeschort.

---

¹⁹ Zie daarover uitgebreider S. Perrick, *Het belang van het vermogensrecht voor de beoefenaar van het vennootschapsrecht*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2012, § 6 onder C.

